

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2023-05-16
Besvaras senast
2023-06-02

Till statsrådet Paulina Brandberg (L)

2022/23:357 Rasism och diskriminering

I sin regeringsförklaring, den 18 oktober 2022, sa Ulf Kristersson att han skulle bilda en regering för hela Sverige och för alla som bor här. Han skulle som statsminister leda Sverige till ett enat land.

Samtidigt beskrivs invandrare och flyktingar, människor med en annan bakgrund än vit etniskt svensk, som orsaker till stora samhällsproblem som kriminalitet och försämrat säkerhetsläge. Detta görs i Tidöavtalet, och genomgående i regeringens politik.

Flera människorötsorganisationer som Rädda Barnen, Civil Rights Defenders och Amnesty International Sverige har flaggat för att regeringens och Sverigedemokraternas politik innehåller en rad åtgärder som tydligt strider mot de normer för mänskliga rättigheter och rättsstatsprinciper som Sverige har anslutit sig till. De befarar att Tidöavtalet kommer att leda till ökad stigmatisering av människor med vissa ursprung, med viss religiös tillhörighet eller som bor i vissa delar av landet, såsom förorterna. Under de senaste åren har rasism och diskriminering ökat i samhället. Det finns en stor oro över att situationen ska bli betydligt värre till följd av Tidöavtalet.

Bland de förslag i Tidöavtalet som kan öka diskrimineringen i samhället finns införande av inre gränskontroller, begränsningar av förmåner för nyanlända, utvisning av utländska medborgare från Sverige på grund av bristande vandel och införande av transitcenter för asylsökande. Sverigedemokraterna och regeringen vill också avskaffa modersmålsundervisning, införa visitationszoner i förorterna, minska mottagande av kvotflyktingar och införa en angiverilag som gör lärare och sjuksköterskor skyldiga att ange papperslösa till polisen. Man vill tvinga asylsökande att betala för egen tolk inom vården och rättsligt biträde i möte med myndigheter samt förstärka insatserna för att få människor att återvända till sina tidigare hemländer.

Om Tidöavtalets förslag på åtgärder blir verklighet kommer vi att få ett samhälle som inte längre vilar på rättsstatens grundläggande princip om allas likhet inför lagen. Rättigheter kommer i större utsträckning att baseras på människors gruppstillhörighet och juridiska status. Det skapar en hierarki mellan människor i Sverige, där personer med medborgarskap hamnar i toppen och utsatta grupper samt människor som rasifieras negativt placeras i botten.

I slutändan påverkar detta inte bara dessa grupper utan har även en negativ inverkan på hela samhället och våra rättigheter. Det kommer att undergräva de mänskliga rättigheterna, rättsstatens principer samt demokratin för oss alla.

Vänsterpartiet har länge krävt att mer ska göras för att motarbeta rasism och diskriminering i alla delar av samhället. Vi menar att staten och det offentliga som arbetsgivare har ett särskilt ansvar för att motarbeta rasism och förhindra diskriminering. I motionen *Ett Sverige fritt från rasism* (2020/21:387) lämnar vi flera förslag. Ett av dem handlar om att tillsätta en kriskommission mot diskriminering. En sådan kommission bör ta till vara den omfattande akademiska kunskapen om diskrimineringsfrågor och arbetsmiljöfrågor och lämna förslag på en konkret och framsynt politik för att säkra de långsiktiga försörjningsbehoven på arbetsmarknaden med särskilt fokus på de sektorer som är ett direkt offentligt ansvar. Den bör även se över straffsatser och skadeståndsnivåer i diskrimineringsärenden. Ännu har vi inte hört vad regeringen anser om en sådan kommission.

Mot bakgrund av vad som anförts ovan vill jag fråga statsrådet Paulina Brandberg:

1. Anser statsrådet att det finns en risk för att Tidöavtalets åtgärder kan öka rasismen och diskrimineringen i samhället och om så är fallet, har statsrådet för avsikt att agera på något vis?
2. Avser statsrådet att ta några initiativ för att bekämpa förekomsten av institutionell rasism och diskriminering inom offentlig verksamhet?
3. Avser statsrådet att ta några initiativ för att tillsätta en kriskommission mot diskriminering?

.....

Nadja Awad (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren